

УДК 378.147

Булда А. А.

ORCID: 0000-0001-9355-3592

Доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та психології вищої школи,
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
(Київ, Україна) E-mail: buldaanatoliy@gmail.com

Карнаух А. А.

ORCID: 0000-0002-4329-5684

Кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри політичних наук
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
(Київ, Україна) E-mail: anakar nauh76@gmail.com

Морозова О. О.

ORCID: 0000-0002-3088-624X

Кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри правознавства та галузевих юридичних дисциплін
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
(Київ, Україна) E-mail: olga1757@gmail.com

МЕТОДИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ МАГІСТЕРЬСЬКОГО РІВНЯ ДО ВИКЛАДАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Мета статті полягає в актуалізації проблеми методичної підготовки майбутніх магістрів викладачів вищої школи, що є важливим компонентом їх професійної складової, розвиток фахової і психолого-педагогічної творчості педагога. Важливим завданням професійної підготовки магістрів є ґрунтовне володіння ними знаннями і практичними вміннями в галузі теорії і практики педагогіки та методики вищої школи, що забезпечує формування компетентностей педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Домінуючою складовою цього процесу є методична підготовка до виконання професійних обов'язків викладача, проведення науково-дослідницької діяльності та керівництво пошуковою роботою студентів, організація та управління навчальним процесом у вищій школі.

Методологічну основу становлять такі підходи: системний, інтегрований, компетентністний, інноваційний, особистісно-орієнтований; принципи: зв'язку навчання з практичною діяльністю, реаліями життя, систематичності й послідовності, науковості, активності й самостійності, ґрунтовності; та методи: загальні – діяльнісний, системний, культурологічний, порівняльний; спеціальні – анкетування, експеримент, спостереження, аналіз документів.

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні моделі змістово-методичного компоненту професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи, створення творчого середовища для студентів магістрантів.

Проведене дослідження дає підстави зробити такі **висновки**: Методична підготовка магістрів є важливим фактором підвищення професійного рівня педагога. Логічне поєднання теоретичної і практичної підготовки є необхідною умовою досягнення високого професійного рівня. Методична підготовка повинна базуватися на інноваціях і методичних інтерпретаціях. Теоретичну основу даного дослідження становлять основні положення системи професійної підготовки студентів магістерського рівня підготовки і такої її важливої складової, як методична грамотність. Основні положення теорії навчання стали домінуючими в обґрунтуванні головних постулатів методичної готовності майбутніх викладачів вищої школи до педагогічної діяльності.

Перехід до методики викладання через застосування тренінгових технологій є перспективним напрямком професійної підготовки студентів магістрантів і розвитку їх творчої саморегуляції.

Ключові слова: професійна підготовка, методика викладання, цілі, форми і методи навчання, дистанційне навчання і змістовий модуль.

Постановка проблеми. Єдиним шляхом до успішного входження нашої держави у європейський та світовий освітній простори виступає повна модернізація системи освіти та нові вимоги до професійної підготовки викладачів, від яких залежить якість та рівень надання освітніх послуг молодим поколінням студентів. Загальнонаціонального значення набуває навчання у магістратурі, що є запорукою зростання професіоналізму майбутніх фахівців. Потреби ринку праці вимагають докорінної перебудови структури навчально-виховного процесу, оновлення змісту базової педагогічної освіти бакалаврів, спеціалістів, а також розробки змісту, форм і методів педагогічної підготовки магістрів, як фахівців найвищого кваліфікаційного рівня, які в майбутньому поновлять склад науковців з різних галузей науки та викладацький корпус вищих навчальних закладів [2]. Теоретичну основу даного дослідження становлять основні положення системи професійної підготовки студентів магістерського рівня підготовки і такої її важливої складової, як методична грамотність. Основні положення теорії навчання стали домінуючими в обґрунтуванні головних постулатів методичної готовності майбутніх викладачів вищої школи до педагогічної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових джерел засвідчує, що проблемі професійної підготовки фахівців в умовах вищої школи приділяється значна увага, зокрема таким аспектам, як: філософія сучасної освіти (В. П. Андрущенко, В. Г. Кремень, В. О. Огнев'юк Ю. П. Саух.); теоретико-методологічні засади неперервної професійної освіти (С. У. Гончаренко, С. О. Сисоєва, Я. В. Цехмістер); розвиток вищої освіти в контексті євроінтеграційних процесів (К. В. Балабанов, Т. М. Десятов, В. І. Луговий); педагогічні засади організації освітнього процесу у вищій школі (А. М. Алексюк, М. Б. Євтух, В. А. Кушнір, П. І. Сікорський); формування організаційно-педагогічних моделей сучасної університетської освіти (О. В. Глузман, О. П. Мещанінов); розроблення та впровадження сучасних інформаційних технологій у процес професійної підготовки фахівців (В. Ю. Биков, Т. І. Коваль, М. І. Жалдак); особливості підготовки фахівців із вищою освітою у зарубіжних країнах (Я. М. Бельмаз, Н. В. Махиня, Т. С. Кошманова, О. І. Огієнко, Л. П. Пуховська).

Проблеми організації, вдосконалення форми та змісту практичної підготовки магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах досліджували Т. Белан, Н. Гайдук, Н. Дудник, С. Дворецький, Л. Козак, Ю. Красильник, І. Мигович, Н. Терентьева, А. Харківська, Є. Швець, С. Яшук та інші.

Мета статті полягає в актуалізації проблеми методичної підготовки майбутніх магістрів викладачів вищої школи, що є важливим компонентом їх професійної складової, розвиток фахової і психолого-педагогічної творчості педагога.

Методологічна основа дослідження визначена на таких рівнях: філософському, загально-науковому, конкретно науковому та технологічному. На філософському рівні – загальнотеоретичні та методологічні положення філософії про розвиток особистості, єдності теорії і практики. На рівні загальнонаукової методології – парадигми розвитку професійної освіти в умовах світових тенденцій глобалізації, інтеграції, інформатизації, сучасної концепції демократизації та гуманізації освіти, особистісно орієнтованої освіти; синергетичного та акмеологічного підходів до формування змісту освіти, системного підходу та основних елементів системного аналізу. На рівні конкретно наукової методології – теоретичні положення про зміст сучасної підготовки викладачів вищої школи; систему методів формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх викладачів вищих навчальних закладів. На технологічному рівні – технології реалізації організаційно-методичних засад підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури.

Для досягнення мети, розв'язання поставлених завдань і перевірки гіпотези на різних етапах наукового пошуку застосовано такі *методи дослідження*: теоретичні – аналіз (ретроспективний, порівняльний) – для порівняння різних поглядів учених на досліджувану проблему, визначення напрямів дослідження та поняттєво-категорійного апарату; класифікації та систематизації теоретичних даних (щодо показників та рівнів формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх викладачів вищої в умовах магістратури); прогнозування, логічного узагальнення (висновки та рекомендації щодо підвищення ефективності підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури); емпіричні – вивчення досвіду підготовки викладачів вищої школи в вищих навчальних закладах педагогічного і непедагогічного профілю; експертні оцінки, спостереження, психолого-педагогічної бесіди.

Основні результати дослідження. Реалізація цих завдань здійснюється в процесі вивчення такої навчальної дисципліни як «Методика викладання та проектування начального процесу у вищій школі». Домінуючим завданням даної дисципліни є формування у студентів знань про сучасні технології та методики викладання дисциплін у вищому навчальному закладі, умінь проектувати освітній процес, реалізовувати основні форми і методи проведення аудиторних і позааудиторних занять. Особливої актуальності набуває формування у студентів умінь проведення дистанційного навчання.

Вивчення даної дисципліни забезпечує формування практичних умінь і навичок з методики викладання відповідних дисциплін з використанням класичних та інноваційних освітніх технологій, підготовка різноманітного методичного супроводу під час проведення занять, організації самостійної роботи студентів, запровадження дистанційних форм і методів навчання.

Стратегічні орієнтири модернізації вітчизняної системи вищої освіти як важливого інструмента розвитку сучасного суспільства націлюють її на необхідність підготовки майбутніх викладачів як висококваліфікованих професіоналів, здатних до культуро-відповідної, культуро-творчої діяльності в умовах постійного реформування системи освіти, інтенсивного народження й застарівання наукової інформації, педагогічних технологій. Це зумовлює важливість методичної підготовки майбутніх викладачів, адже сьогодні не викликає сумніву, що недостатня увага цій проблемі призводить до падіння якості педагогічної діяльності, зниження її ефективності, до прояву інших різноманітних проблем.

В Україні магістратура знаходиться на етапі становлення. Навчання студента у магістратурі повинно суттєво відрізнитися від традиційної підготовки бакалавра та спеціаліста. За таких обставин особливого значення набуває створення якісно нової системи організації професійної освіти магістрів, яка озброїть майбутнього викладача вміннями інтегрувати спеціальні, психолого-педагогічні, методичні й дидактичні знання в нестандартних ситуаціях професійної діяльності та застосовувати наявний досвід для особистісного саморозвитку і самовдосконалення [2].

Магістр педагогічної освіти – це освітньо-кваліфікаційний рівень педагогічного працівника, який оволодів поглибленими фундаментальними психолого-педагогічними і фаховими знаннями інноваційного характеру; набув досвіду застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних педагогічних і науково-дослідних завдань в освітній галузі [3].

Загальновідомим є той факт, що з уведенням ступеневої вищої освіти саме магістратура є найбільш масовою формою підготовки майбутніх викладачів, адже згідно з чинним законодавством посади педагогічних і науково-педагогічних працівників можуть обіймати особи з повною вищою освітою, які пройшли спеціальну педагогічну підготовку.

Методична підготовка є важливою та невід'ємною частиною професійної підготовки студента в умовах магістратури, а формування методичної компетентності обов'язкове для професійного становлення майбутніх викладачів, для здійснення подальшої трудової діяльності у педагогічному університеті.

Відповідно до начального плану підготовки магістрів в галузі знань 01 Освіта (Педагогіка вищої школи) вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання та проектування освітнього процесу у вищій школі» здійснюється відповідно трьом кредитам ЄКТС в обсязі 90 годин (12 лекційних годин, 18 семінарських годин і 60 годин самостійної роботи студентів). Відповідно кредитів вивчення даної дисципліни розподіляється на три модулі, які розкривають всі головні закономірності поняття, категорії даного предмету.

Перший змістовий модуль «Методика викладання у вищій школі» як структурна складова курсу «Педагогіка вищої школи» має на меті ознайомити майбутніх магістрів з педагогікою вищої школи як наукою, що має свої специфічні об'єкт і предмет, функції і завдання, структуру і зміст, методи і засоби реалізації відповідних завдань. Студенти повинні усвідомити основи навчального процесу у закладі вищої освіти, засвоїти базові теоретичні поняття з методики викладання у закладах вищої освіти.

Основним завданням системи методичної підготовки майбутніх фахівців є створення відповідних педагогічних умов у магістратурі для організації ефективної навчальної діяльності студентів.

Залежно від аспекту розгляду, цілей, завдань, рівня методична підготовка майбутніх педагогів може бути представлена як: сукупність методичних знань, умінь, навичок і особистісних якостей; комплекс елементів навчального плану, що забезпечують методичну підготовку (навчальні дисципліни, педагогічна практика, курсові і кваліфікаційні роботи, самостійна робота студентів); поетапний процес методичної підготовки; системна єдність методичної підготовки і професійно-методичної діяльності; як дидактичний процес, що характеризується метою, змістом, педагогічним інструментарієм і результатом [7, 178]

Відповідно до сучасних соціальних замовлень підготовка фахівців вищої освіти повинна ґрунтуватися на методологічній основі. Магістри повинні володіти не тільки знаннями, вміннями і навичками творчої діяльності у відповідній галузі, а й уміти навчати інших, розробляти методологічні основи управління навчально-освітнім процесом у системі підготовки і перепідготовки кадрів у вищій школі усіх сфер народного господарства країни. Останнє положення є найбільш актуальною проблемою розвитку вищої національної освіти. Для неї настав період активних пошуків таких дидактичних підходів і засобів, які могли б надати гарантоване досягнення цілей навчання.

Методика викладання у вищій школі – це галузь педагогічної науки, яка вивчає цілі, зміст, форми, методи і засоби викладання у вищій школі. Методики викладання класифікують наступним чином:

- загальна методика (викладання всіх навчальних дисциплін);
- особлива методика (викладання окремої дисципліни);
- часткова методика (викладання окремих тем, розділів тієї чи іншої дисципліни).

Другий модуль «Науково-методичне забезпечення освітнього процесу у вищій школі» розкриває сутність і зміст науково-методичної та практичної реалізації вищої освіти. Студенти-магістри усвідомлюють концептуальні засади формування системи науково методичного забезпечення викладання дисциплін, особливості методичного супроводу педагогічних предметів майбутні магістри повинні розуміти структурні особливості побудови освітнього процесу у вищій школі, специфіку викладацької діяльності. Опановуючи відповідні знання у студентів формується вміння планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних занять, використовувати ефективні методи навчання, виховання та інтелектуального розвитку майбутніх фахівців.

Організуюючи самостійну роботу студентів над змістом даного модуля викладач орієнтує їх на знання і розуміння таких понять як ліцензування, акредитація та атестація закладів вищої освіти, навчальна і робоча програма та їх складові частини. Працюючи над змістом даного модуля студенти освоюють під час підготовки практичних занять технологію використання основних форм і методів організації та проведення аудиторних і позааудиторних занять. Студенти-магістри ознайомлюються з освітніми проектами аналізують їх особливості, організацію впровадження в навчальний процес та систему управління проектною діяльністю.

Напрямки формування компетентного спеціаліста фокусуються і у площині особистісно-орієнтованого підходу, який постає теоретичною засадою наріжної педагогічної умови формування компетентного фахівця, що виражає сучасний підхід до професійного становлення особистості: формування спеціальних якостей майбутнього фахівця не може бути здійснено поза межами розвитку так званих «побічних» здібностей. Це, відповідно, вимагає побудову такого процесу професійної підготовки у ЗВО, у якому для формування майбутнього спеціаліста враховуються не тільки особливості фахової спеціалізації, але й створюються умови для розвитку особистості в цілому. Особистісно-орієнтована парадигма освіти спрямована на формування гармонійної особистості студента [4].

Нові підходи до організації процесу навчання та виховання у вищій школі, звичайно, можуть і повинні співіснувати разом із традиційними, спрямовуючи свою діяльність на досягнення єдиної мети: розвиток інтелектуальних та індивідуальних можливостей студентів, забезпечення їх реальною перспективою здобути знання, вміння та навички, сформувати первинний досвід та особисті ставлення до потенційних професійних питань для рівноправної конкуренції на ринку праці. Іншою педагогічною умовою та одним із головних пріоритетів сучасної освіти є особлива увага до особистості студента, його здібностей, врахування психолого-педагогічних особливостей студентського віку, акцентування уваги у навчально-виховному процесі на пріоритетності тих, хто навчається, створення максимально сприятливих умов для різнобічного розвитку особистості студента [5, с. 132].

Третій модуль «Технології, методи і методики навчання у вищій школі» забезпечує формування важливих практичних умінь і навичок майбутніх викладачів вищої школи. Вивчаючи третій змістовий модуль студенти усвідомлюють дидактичні основи навчального процесу у вищій школі, базові теоретичні і практичні поняття з методики викладання у закладах вищої освіти. На цій основі у студентів формується вміння і навички застосовувати як традиційні так і сучасні інтерактивні методики навчання, застосовувати новітні освітні технології.

Важливим напрямком методичної підготовки студентів-магістрів є теоретичне і практичне опанування ними основних форм організації освітньо-пізнавального процесу в закладах вищої освіти. Розкриваючи їх сутність студенти з'ясовують: що таке вступна, навчальна, підсумкова лекція її функції, види лекцій за дидактичними завданнями, а також за способом викладу навчального матеріалу.

Семінарські, просемінарські заняття, практичні, лабораторні роботи організація самостійної діяльності студента її основні види розглядаються як важливий елемент методичної підготовки майбутніх викладачів.

Науково-дослідна робота студентів як один із важливих напрямків діяльності магістрів є невід'ємною складовою методичної підготовки до проведення дослідницько-експериментальних розробок в процесі написання рефератів, курсових, дипломних, магістерських робіт. Отже, метою наукової роботи студентів є розвиток інтелектуально-аналітичних здібностей індивіда, створення передумов для подальшої наукової діяльності особистості, як одного з гарантів якісного написання та захисту дипломної роботи. Дипломна або кваліфікаційна робота може стати основою подальшої наукової роботи, бізнес-плану, регіональної чи національної програми соціально-економічного розвитку. Тому від її якості може залежати не лише отримання диплому, а й перспективи подальшого наукового та матеріального зростання студента. Таким чином, науково-дослідна робота студентів – важлива складова професійної підготовки. Вона передбачає навчання студентів методології та методиці дослідження, систематичну участь у дослідницькій діяльності, оволодіння технологіями і вміннями творчого підходу до розв'язання наукових проблем. Її організація має виходити з принципу єдності цілей, форм і методів навчальної, наукової і виховної роботи, що реалізуються в аудиторний та позааудиторний час.

У закладах вищої освіти студенти проходять навчальну, виробничу (педагогічну) і науково-дослідницьку практику, де вони використовують набуті методичні компетентності для успішного виконання програм практик.

Основним способом трансформації навчальної діяльності у професійну сьогодні виступає педагогічна практика, оскільки навчальна діяльність суттєво відрізняється від професійної за мотивами, цілями, засобами і результатами. Забезпечення взаємозв'язку навчального матеріалу зі змістом практичної діяльності при набутті студентами знань, умінь та навичок вирішення професійно-педагогічних завдань є однією з вирішальних умов професійно-методичної підготовки майбутніх викладачів. Педагогічна практика проводиться протягом усіх років навчання у вищому навчальному закладі. Її особливістю є те, що студенти отримують можливість поглибити й інтегрувати теоретичні знання та досвід у єдину систему професійних знань, умінь і навичок [6].

Визначення сутності поняття «методи викладання» є важливою складовою формування методичної компетентності і домінуючим компонентом педагогічної творчості майбутнього викладача. Студенти з'ясовують, що метод навчання – це взаємопов'язана навчально-пізнавальна діяльність викладача і студента, спрямована на досягнення відповідної мети і завдань. Аналізуючи класифікацію методів навчання студенти визначають їх за джерелами передавання і характером сприймання серед яких виділяються словесні, наочні, практичні методи, за дидактичними завданнями – володіння знаннями, формування умінь і навичок та їх застосування. Також методи навчання визначаються і за характером пізнавальної діяльності – репродуктивні, проблемні, дослідницькі. Для реалізації змісту освіти на кожному його рівні педагогу ЗВО потрібно володіти певними методами, прийомами та засобами навчання. Методи навчання у вищій школі суттєво відрізняються від методів шкільного навчання. Вони спрямовані не лише на передавання і сприймання знань, а й на проникнення у процес розвитку науки, розкриття її методологічних основ метод – це спосіб досягнення мети, або шлях до мети. З огляду на те, що навчання – двостороння діяльність, метод навчання – це спосіб взаємопов'язаної діяльності викладача та студентів, спрямований на засвоєння знань, формування умінь і навичок, розвиток професійних та інтелектуальних здібностей студентів, як майбутніх спеціалістів.

Прийом – це окремий компонент методу, який підсилює його ефективність, тобто підсилювач методу. Методи навчання слід відрізнити від методів учіння. Метод учіння – спосіб пізнавальної діяльності студентів, зорієнтований на творче оволодіння знаннями, уміннями і навичками та вироблення світоглядних переконань на заняттях і в самостійній роботі. Методи навчання і методи учіння мають свої специфічні особливості, вони відносно самостійні, але розглядаються в єдності. У дидактиці існують різні підходи щодо класифікації методів навчання. Ефективність навчально-пізнавальної діяльності студентів значною мірою залежить від уміння викладачів вдало обирати і застосовувати методи навчання.

Поняття про засоби навчання студенти утримують в процесі вивчення третього змістового модуля, адже засоби навчання є невід'ємною складовою освітнього процесу у вищій школі. Засоби навчання це сукупність предметів, ідей, явищ, способів дії які забезпечують реалізацію навчальних, виховних, розвивальних завдань в процесі професійної підготовки магістрів. Аналізуючи підручники, посібники, дидактичний матеріал для індивідуальної самостійної роботи, технічні засоби навчання, медіа засоби, інтернет-ресурс, комп'ютерні технології в сучасних дидактичних схемах, технології дистанційного навчання аналізують в процесі проведення практичних занять і формують відповідні методичні компетентності.

Засоби навчання дають можливість описати предмет вивчення або одержати його замітник (модель), виділити предмет вивчення і пред'явити його для засвоєння. Вони є своєрідним комунікативним засобом доставки та пред'явлення предмету вивчення до студента. Засіб навчання – сукупність предметів, ідей, явищ і способів дій, які забезпечують реалізацію навчально-виховного процесу. Засіб навчання – те, за допомогою чого здійснюється навчання. Найважливішим засобом навчання є слово викладача, за допомогою якого він організовує засвоєння знань студентами, формує у них відповідні уміння та навички. Викладаючи новий матеріал, він спонукає до роздумів над ним, його осмислення і усвідомлення. Важливим засобом навчання є підручник, за допомогою якого студент відновлює в пам'яті, повторює та закріплює здобуті на заняттях знання, виконує різні види самостійної роботи.

Формуючи професійні компетентності майбутніх викладачів вищої школи особлива увага приділяється освоєнню технологій контролю і корекції знань своїх вихованців. Розкриваючи сутність форми і функції контролю і корекції знань студенти усвідомлюють основні принципи види, методи і форми організації і проведення педагогічного зрізу знань. Міжсесійний контроль, поточне тематичне оцінювання, колоквиум, підсумковий контроль, модульний контроль, іспити, заліки, державна атестація. Особливої уваги потребує підготовка студентів магістрів до розуміння сутності критеріїв і норм оцінки знань і, звичайно, умінь їх застосовувати на практиці.

Висновки. Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що в системі магістерської підготовки викладачів вищої школи важливе місце займає їх методична підготовка до практичної реалізації основних освітніх, виховних та розвиваючих завдань пов'язаних з їх практичною готовністю. Теоретична і практична підготовка виступають в єдності і є важливою передумовою розвитку їх педагогічної майстерності. Уміння застосовувати сучасні новітні технології навчання є необхідною умовою формування творчої особистості педагога.

Перспективами подальших досліджень вбачаємо необхідність оптимізації магістерської підготовки в Україні, насамперед на організаційному та законодавчому рівнях, що сприятиме ефективності підготовки фахівців, зокрема і викладачів вищих навчальних закладів.

References

1. Батечко Н. Г. Теоретико-методологічні засади підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури : дис... д-ра пед. наук. Київ, 2016. URL : http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/14152/1/%D0%94%D0%98%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%A2%D0%90%D0%A6_%D0%AF%20%D0%91%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%209.03.16%20%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf
Batechko, N. G. (2016). Teoretyko-metodolohichni zasady pidhotovky vykladachiv vyshchoyi shkoly v umovakh mahistratury [Theoretical and methodological principles of training high school teachers in the master's program] Doctor's thesis. Kyiv, Ukraine. Retrieved from http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/14152/1/%D0%94%D0%98%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%A2%D0%90%D0%A6_%D0%AF%20%D0%91%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%209.03.16%20%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf
2. Вітвицька С. С. Теоретичні засади підготовки магістрів в умовах ступеневої педагогічної освіти. URL : <http://studentam.net.ua/content/view/7736/97>
Vitvytska, S. S. Teoretychni zasady pidhotovky mahistriv v umovakh stupenevoyi pedahohichnoyi osvity [Theoretical bases of preparation of masters in the conditions of degree pedagogical education]. Retrieved from <http://studentam.net.ua/content/view/7736/97>
3. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки / за заг. ред. академіка О. Г. Мороза. К. : НПУ, 2006. 208 с.
Moroz, O. G. (Ed.) (2006). Vykladach vyshchoyi shkoly: psykhologo-pedahohichni osnovy pidhotovky [Teacher of higher school: psychological and pedagogical bases of training]. Kyiv, Ukraine : NPU, 2006.
4. Зонь В. В. Педагогічні засади формування професійної компетентності студентів національного університету. URL : http://elibrary.nubip.edu.ua/9945/3/Пед_засади_Зонь.pdf
Zon, V. V. Pedahohichni zasady formuvannya profesiynoyi kompetentnosti studentiv natsional'noho universytetu [Pedagogical bases of formation of professional competence of students of national university]. Retrieved from http://elibrary.nubip.edu.ua/9945/3/Пед_засади_Зонь.pdf
5. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури. Суми : ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2005. 404 с.
Semenog, O. M. (2005). Profesiynna pidhotovka maybutnikh uchyteliv ukrayins'koyi movy i literatury [Professional training for teachers of the Ukrainian language and literature]: Sumy, Ukraine : VVP «Mriya-1» TOV.
6. Рейдало В. С. Педагогічні умови формування методичної компетентності майбутніх вчителів української літератури. *Наука і освіта*. 2014. № 5. С. 266-271.
Reydalo, V. S. (2014). Pedahohichni umovy formuvannya metodychnoyi kompetentnosti maybutnikh vchyteliv ukrayins'koyi literatury [Pedagogical conditions of formation of methodical competence of future teachers of Ukrainian literature]. *Nauka i osvita – Science and education*, 5, 266-271.
7. Княжева І. А. Методична підготовка майбутніх викладачів педагогічних дисциплін в умовах магістратури. *Психолого-педагогічні науки*. 2013. № 1. С. 177-182.
Knyazheva, I. A. (2013). Metodychna pidhotovka maybutnikh vykladachiv pedahohichnykh dystsyplin v umovakh mahistratury [Methodical training of future teachers of pedagogical disciplines in the conditions of a magistracy]. *Psykhologo-pedahohichni nauky – Psychological and pedagogical sciences*, 1, 177-182.

Bulda A.

ORCID: 0000-0001-9355-3592

Doctor of Pedagogic sciences,
Professor at the Department of Pedagogy and Psychology of Higher Education,
National Pedagogical Dragomanov University

Karnaikh A.

ORCID: 0000-0002-4329-5684

Candidate of Political sciences,
Associate Professor at the Department of Political Science,
National Pedagogical Dragomanov University

Morozova O.

ORCID: 0000-0002-3088-624X

Candidate of Political sciences,
Associate Professor at the Department of Law and Branch Legal Disciplines,
National Pedagogical Dragomanov University

METHODICAL PREPARATION OF MASTER'S LEVEL STUDENTS FOR TEACHING ACTIVITIES

The purpose of the article is to update the problem of methodical training of future masters of higher education, which is an important component of their professional component, the development of professional and psychological and pedagogical creativity of the teacher. An important task of professional training of masters is their thorough knowledge and practical skills in the field of theory and practice of pedagogy and methods of higher education, which ensures the formation of competencies of pedagogical activities in higher education institutions. The dominant component of this process is the methodical preparation for the professional duties of a teacher, research and management of student research, organization and management of the educational process in higher education.

The methodological basis is the following approaches: systemic, integrated, competency, innovative, personality-oriented; principles: connection of training with practical activity, realities of life, systematicity and sequence, scientific activity and independence, thoroughness; and methods: general – activity, system, culturological, comparative; special – questionnaire, experiment, observation, document analysis.

The scientific novelty of the study is to substantiate the model of content and methodological component of professional training of future teachers of higher education, creating a creative environment for undergraduate students.

The study gives grounds to draw the following **conclusions**. Methodical training of masters is an important factor in improving the professional level of teachers. The logical combination of theoretical and practical training is a necessary condition for achieving a high professional level. Methodical training should be based on innovations and methodical interpretations. The theoretical basis of this study are the main provisions of the system of professional training of students of master's level of training and such an important component as methodological literacy. The main provisions of the theory of teaching have become dominant in substantiating the main postulates of the methodological readiness of future teachers of higher education for teaching. The transition to teaching methods through the use of training technologies is a promising area of professional training of undergraduate students and the development of their creative self-regulation.

Key words: professional training, teaching methods, goals, forms and methods of teaching, distance training and content module.

Стаття надійшла до редакції 21.03.2021

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **І. А. Коляда**